

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/407

KARAR NO : 1981/294

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmekle beraber, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde ve somut bağlantısı saptanan suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüsamettin Kırmızı ve arkadaşları

O L A Y : 18.8.1979 günü ve öncesinde sanıklardan Bahattin Aktuğ'un, İzmir Karşıyaka 6244. sokakta bulunan evinde, tüm sanıkların toplanarak, sol içerikli kitapları ve THKP/C nin yeniden örgütlenmesi isimli teksir yazıyı zaman zaman okuyup tartıştıkları, olay günü Hüsamettin Kırmızı, Selçuk Trak, Mustafa Yılmaz, Nesri Gülmez isimli sanıkların duvarlara yazı yazmak için gece 01.00 de evden çıktıkları, Hüsamettin Kırmızı'nın getirdiği tabancalardan birini kendisinin alıp, diğerini Selçuk Trak ve Mustafa Yılmaz'a verdiği, aynı gece saat 03.00 sıralarında, sokaklara yazı yazarken görevli polis memurunun sanıkları görüp durun diye ikaz ettiğinde, her üç sanığın tabanca ile polise ateş ettikleri ve olay yerinden kaçtıkları, sanıkların tümünün "THKP/C Devrimci Savaş" isimli illegal örgüt mensubu oldukları, Şemikler ve çevresinde bu örgütün geniş bir tabana yayılması için çalıştıkları, seminer çalışmaları yaptıkları, sanık Bahattin Aktuğ'un evinde bu konuda kullanılan yazı ve kitaplar, sustalı çakının ele geçtiği, böylece sanıkların "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyete girmek, görevli memura mukavemet, ideolojik amaçla duvarlara yazı yazmak ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak" suçlarını işledikleri iddia edilerek İzmir C.Savcılığı'nca, tüm sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/1. yoluyla 141/5. ayrıca sanıklardan Hüsamettin Kırmızı, Selçuk Trak, Mustafa Yılmaz ve Nesri Gülmez'in Türk Ceza Yasası'nın 536/3., sanıklar Hüsamettin Kırmızı Selçuk Trak ve Mustafa Yılmaz'ın Türk Ceza Yasası'nın 258/2. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13., sanık Bahattin'in 6136 sayılı Yasa'nın değişik 15. maddelerine göre cezalandırılmaları için 3.9.1979 günlü iddianame ile İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

1- İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.12.1979 gününde, 1979/394-499 sayı ile; Sanık Ufuk Elalmış dışındaki sanıklara atılı suçları sabit görerek mahkûmiyet kararı vermiş, sanık vekillerinin hükmü temyiz etmesi üzerine Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nce 21.5.1980 gününde 1980/290-2283 sayı ile sanık Bahattin hakkındaki hükmün onanmasına, öteki sanıklar

hakkındaki hükmün bozulmasına karar vermiş, bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda 16. 7.1980 gününde, 1980/228-384 sayı ile: Sanıklara atılı suçların ideolojik ve politik amaçla işlendiği, anarşik ortamın yaratılmasına yol açan ve sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olduğu, İzmir İli'nde sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine göre davaya bakma görevinin sıkıyönetim askeri mahkemelerine ait olduğu, Yargıtay ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının aynı doğrultuda bulunduğu,

2- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; 7.10.1980 gününde, 1980/171/106 sayı ile: Sanıklara atılı suçların 18.8.1979 tarihinde işlendiği, İzmir İlinde 20.2.1980 tarihinde sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13. maddesine göre, sıkıyönetim ilânından üç aydan öncesine kadar işlenen suçlara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılmasının öngörüldüğü, bu itibarla sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenen ve sıkıyönetim mahkemesinde görülmekte olan başka bir dava ile organik bağı bulunmayan bu davanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece her iki mahkemenin, tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 18.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, 20.2.1980 gününde İzmir İlinde ilân olunan sıkıyönetimden önce 18.8.1979 günü ve öncesinde işlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, sanıkların THKP/C-Devrimci Savaş isimli illegal örgüt üyesi oldukları, olay gecesi, mensubu oldukları örgütün görüşleri doğrultusunda sloganlar yazmak için bir evde toplandıkları, daha sonra davarlara "THKP/C için ileri- Dev Savaş, İnkâr Değil, Savaş-Dev-Savaş, Tek Yol Devrim-Dev-Savaş, Ya Özgür Vatan, ya ölüm-Dev Savaş" ibarelerini taşıyan yazıları yazdıkları, dosyada bulunan ve sanıkların odayup üzerinde tartıştıkları (THKP/C nin yöniden örgütlenilmesi Süreci ve THKP/C-Eylem Birliği) isimli

22 sayfalık teksirde yer alan görüşlere göre ve bu görüşler doğrultusunda İzmir-Şemikler semti ve civarında örgütün geniş bir tabana yayılması için çalışmalarında buldukları, seminer çalışmaları yaptıkları; sanıkların savunmaları, tanık beyanları, olay yeri, arama tesbit zabıt varakası muhtevalarından anlaşılmaktadır.

Şu hale göre sanıklara atılı suçlar, anarşik ortamın kökenini oluşturan, ideolojik amaçlı cumhuriyet, ülkenin ve milletin bağımsızlık, bütünlük ve bölünmezliğine, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik suçlardan olup, bu yönleriyle Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı Kararı 4. maddesi kapsamına girmekte ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır. Anılan suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenip 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesi kapsamı dışında kalmakta ise de aynı Yasa'nın 13/b. maddesine göre, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı bulunduğu dair dosyada yeterli kanıt olduğu gibi, THKP/C örgütü ile ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince el konulduğundan, anılan maddedeki bağlantı koşulu gerçekleşmekte ve davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 7.10.1980 günlü, 1980/171-106 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 18.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

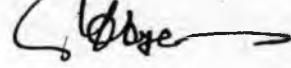
Üye

İsmail Oğuz

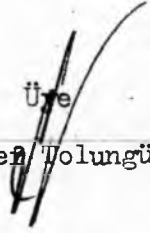
Üye

Y. İsmet Ayer

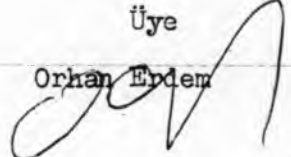
Üye

Şerefi Dolungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

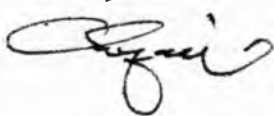
Üye

Orhan Ertosun

Bu kararın ... gazetesinde
yayını ...

Başkan

8.6
R/T.